

Innhold

Forord	3
Barnehagen vår!	4
Satsningsområdet	5
Satsningsområdet knyttet til rammeplanens 7 fagområder	7
Førskolegruppe	8
Barnehagens formål og innhold	9
Omsorg	9
Lek.....	9
Danning	9
Læring.....	10
Vennskap og fellesskap.....	10
Mobbelov for barnehager – psykososialt barnehagemiljø	11
Barns medvirkning	12
Rammeplanens 7 fagområder	13
Kommunikasjon, språk og tekst.....	13
Kropp, bevegelse, mat og helse	14
Kunst, kultur og kreativitet	15
Natur, miljø og teknologi.....	16
Antall, rom og form.....	16
Etikk, religion og filosofi.....	17
Nærmiljø og samfunn.....	17
Samarbeid	18
Barnehage – hjem.....	18
Plan for overgang barnehage – skole	19
Vurdering av det pedagogiske innholdet	19
Kultur/tradisjon	20
Sommeravslutning	20
Fødselsdagsfeiring	20
Årshjul.....	21

Forord

Selegrend barnehage utarbeider sine årsplaner ut fra en kommunalt fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i Rammeplan for barnehagen. Barnehagens årsplan har et tidsperspektiv på ett år, og den følger barnehageåret. Den utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for samhandling gjennom året.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen i inneværende barnehageår vil arbeide med omsorg, danning, lek og læring, kommunikasjon og språk for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barnas hjem. Den beskriver målene med årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes.

Årsplanen skal være med å sikre progresjon og sammenheng i barns læring og opplevelser gjennom hele barnehageoppholdet. Den er et arbeidsverktøy for personalet. Den gir foreldrene innblikk i barnehagens innhold og de kan være med på å påvirke innholdet i årsplanen. Den må godkjennes av samarbeidsutvalget, SAU, før den blir sendt ut til alle foreldre.

Barnehagen vår!

Barnehagens inndeling

Selegrend barnehage er en stiftelse med eget styre, foreldreråd og SAU. Det er en to avdelingsbarnehage med voksne som har barnet i fokus og legger til rette for at barnet skal få utvikle seg godt språklig, sosialt og selvstendig. Her vil barnet få en god start på barnehagehverdagen sin. Trygghet og en god tilknytning har en sentral plass hos oss.

Vennskap er viktig, og med en venn ved sin side vil barnet kunne mestre mange utfordringer.

I barnehagen er alle barna godt kjent med hverandre og leker sammen. Vi har valgt å dele oss i to mindre grupper for å kunne skjerme barna ved behov ut ifra alder. De eldste barna hører til avdelingen kalt *Smørblomst*, og har løen som sin base. *Løvetann*, som er de yngste barna, har base på det minste lekerommet.

Avdeling Løvetann (1 – 3 år)

Avdeling Smørblomst (3 – 6 år)

Personalet:

Lin Fotland	Styrer
Kristin Knudsen	Pedagogisk leder
Caroline Grini	Barnehagelærer
Christine Seljelid	Barnehagelærer
Anita T. Iversen	Pedagogisk medarbeider
Anita Skulstad	Pedagogisk medarbeider
Benedicte Ottemo Sanden	Pedagogisk medarbeider
Solveig Fotland Sjursen	Pedagogisk medarbeider

Maiken er gått ut i mammapermisjon, og Caroline Grini har overtatt som barnehagelærer.

Vi prøver å bruke faste ringevikarer ved sykdom og ferier. Dette vil være med på å gi barna stabilitet og ro, selv om en av de faste er borte fra jobb.

Kontaktinformasjon:

Hjemmeside: selegrend-barnehage.no (Her finner dere planer og barnehagens vedtekter)

Mail: selegrendbarnehage@gmail.com

Facebook: Selegrend Barnehage

Satsningsområdet

Leseglede – Språkutvikling

«Å lære språket er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Gjennom språket lærer vi å forstå verden (...)

Gjennom språket trer vi inn i fellesskapet med andre mennesker og får del i språksamfunnets kultur. Språket gir identitet og tilhørighet» (Høigård, 2019:15). Anne Høigård i boken, Barns språkutvikling, påpeker her

hvor viktig språket er i livet og at det er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap. Rammeplanen for barnehager, som er det rammeverket vi skal ta utgangspunkt i i arbeidet vårt i barnehagen, sier bl.a. at «Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (Rammeplanen, 2017:23). Derfor har vi valgt å ha ekstra fokus på leseglede og språkutvikling i år.

Å gi barn erfaringer med høytlesning, fortelling, sang og regler er viktig for språkutviklingen. Vi har derfor samlingsstund hver dag hvor vi bl.a. synger, rimer, samtaler, forteller, lytter, ler og møtes i et fellesskap. Vi lager da også en dagstavle med plan for dagen slik at barna vet hva som skal skje resten av dagen. Dette skaper en forutsigbarhet og trygghet i hverdagen, samtidig som ord, begreper og de visuelle bildene er med på å støtte språkutviklingen.

I arbeidet med leseglede har vi i år valgt å ha språkgrupper hver uke. Tidligere år har vi hatt faste lekegrupper. Selv om vi kaller det språkgrupper, er det likevel mye fokus på lek. I språkgruppene vil det være mer strukturert arbeid med språkutvikling enn i det daglige. Vi er da en gruppe på 3-4 barn sammen med én voksen. Ved å være færre barn samlet i rolige omgivelser vil det gjøre at alle barna får komme til ordet med en støttende voksen ved sin side. For noen kan det være lettere å ville fortelle og prate i en mindre gruppe enn foran alle sammen. I språkgruppen vil vi ha språkstimulerende aktiviteter som f.eks. å spille spill, synge, lese, rollelek og annet. Den voksne begynner ofte aktiviteten, men aktiviteten utvikles ut ifra barnas innspill.

En språkgruppe skal være en lystbetont, spennende og kjekk aktivitet. Læring gjennom lek. Læring uten å tenke over at det er læring.

I det daglige skal alle barn bli tilbydd å bli lest for hver dag. Noen dager vil man, og andre dager ikke, men tilbudet skal være der. Det finnes mange måter å lese en bok på. Lese side for side, fortelle, «lese bilder», snakke om det vi ser, dikte nye historier ut ifra bildene og mye, mye mer. Selv om man leser den samme boken, er det ikke sikkert det blir den samme historien hver gang. Vi kan ha lesestunder ute på lekeplassen, i skogen eller i andre omgivelser som er med på å skape en annen stemning. Vi vil ha bøker lett tilgjengelig på avdelingen slik at barna kan finne frem bøker selv.

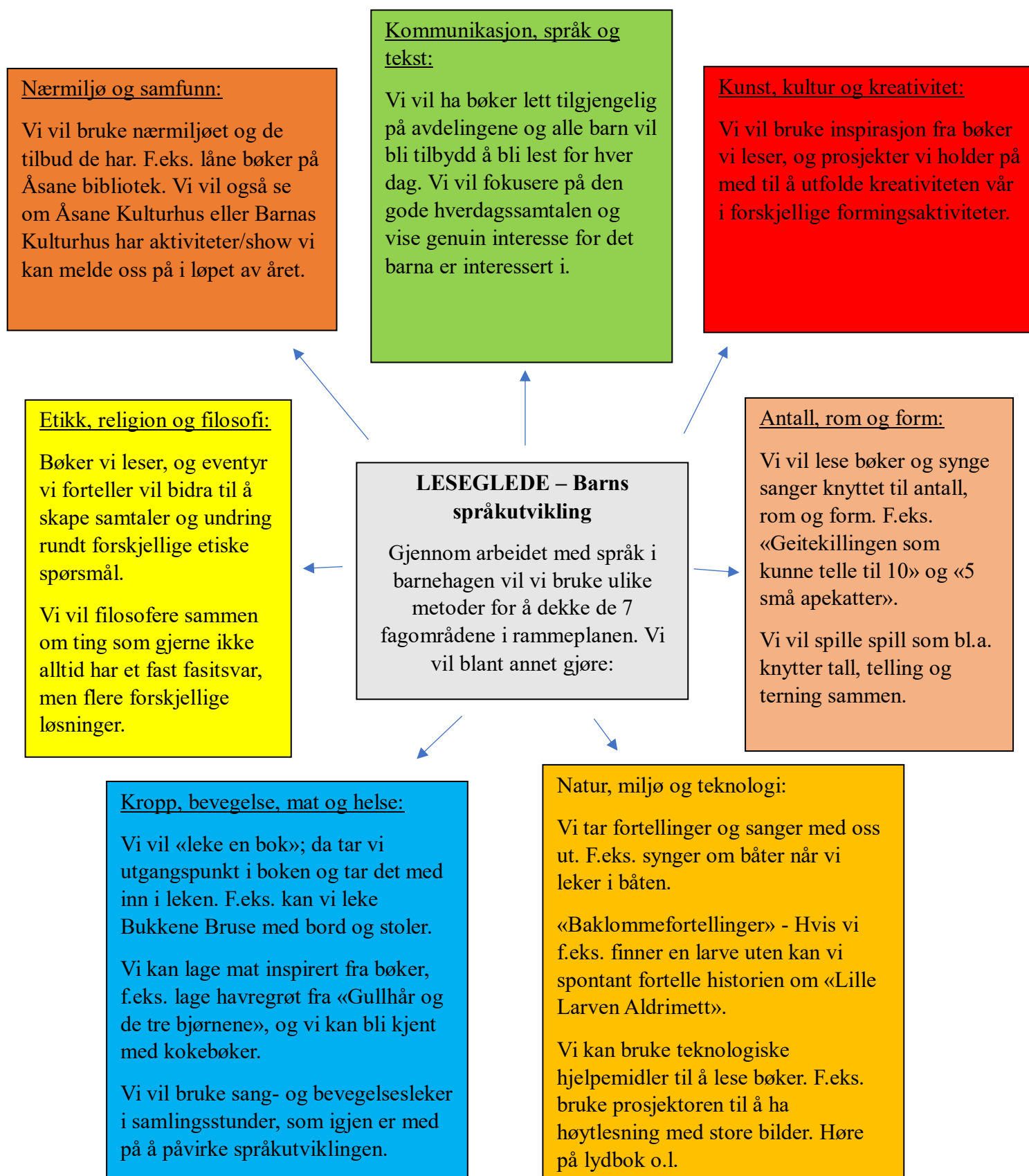
Høytlesning har mange fordeler med seg. I tillegg til at det er kjekt og setter i gang fantasien, er det med på å utvikle språket. Gjennom bøker vil barn møte flere ord og uttrykk enn de bruker i dagliglivet og vil dermed utvide ordforrådet sitt. Høytlesning er også med på å skape samtaler rundt det vi leser. Og ved å bruke språket aktivt, blir man bedre i språket. Er det flere barn som leser sammen vil det man leser om kunne skape et felles utgangspunkt for lek. F.eks. i en språkgruppe kan vi lese boken «Thomas går til doktoren». Deretter kan vi «leke boken». Da finner den voksne frem doktorlekene våre som skaper en ramme for leken. Da går lek og språkutvikling hånd i hånd.

Måltider er en ypperlig stund til å ha gode samtaler. Da sitter det ca. 6 barn og én voksen ved bordet. Da er den voksne en aktiv og deltakende samtalepartner som får alle som vil til å være med i samtalen. Vi lærer å lytte til andre og man får fortelle selv. Turtaking, at man bytter på å snakke, er en viktig del av kommunikasjon og samspill med andre. Det er barna som styrer samtaleemnene og den voksne kan være med å videreutvikle samtalen.

Ved å ha fokus på leseglede kan vi bruke barnas interesser og ideer for å skape store om små prosjekter gjennom barnehageåret. Da får barna være med å medvirke, noe som igjen vil være med på å skape en god fellesskapsfølelse og stimulere nysgjerrigheten.

Leseglede knyttet til rammeplanens 7 fagområder

Førskolegruppe

En gang i uken har vi førskolegruppe med førskolebarna våre. Denne dagen kommer vi til å jobbe med finmotoriske aktiviteter som klipping/liming, blyantgrep, tegning og bruke tid på språksamlinger. Arbeid med styrking av språket er sterkt understreket i rammeplanen for barnehage. Språket er et viktig sosialt redskap og språklige ferdigheter er svært viktig for å kunne ta og opprettholde kontakt med andre. For å lykkes i samspill, er det viktig å kunne uttrykke sine følelser og tanker ved hjelp av språket. Fortellerkort er et godt redskap å bruke for å hjelpe barna i gang med å lage historier, bruke fantasien sin og utvikle ordforrådet sitt.

Vi bruker også en arbeidsbok som heter «Trampoline» som er en aktivitetsbok tilrettelagt for barn som skal begynne på skolen. Her er det forskjellige tema og oppgaver som er med på å gjøre barna klare til skolestart.

Å øve på selvstendighet er også viktig. Vi øver oss i garderoben, det å kle av og på seg, mestre glidelåser, knapper og knyting av sko. Samt det å vite hva en skal kle på seg ut ifra været. Vi øver også på toalettbesøk aleine.

Barnehagens formål og innhold

Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet» (Rammeplan, 2017:19). Omsorg og trygghet er to viktige begreper vi setter høyt i barnehagen. Barna skal få oppleve å bli respektert, forstått, sett og hørt, og vi voksne skal ta oss tid til å møte hvert enkelt barn der de er. Vi skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Vi skal hjelpe, støtte og legge til rette for gode relasjoner mellom alle i barnehagen.

Lek

Leken er barns viktigste arena for læring og utvikling, og den skal ha en stor plass i barnehagen. Det å kunne forstå lekens uskrevne regler og sosiale samspill, er viktig for å knytte vennskap og være en del av samfunnet. Barnehagen skal tilrettelegge for god og variert lek både ute og inne. Barna skal få oppleve glede, humor, spenning og engasjement i leken – alene og sammen med andre. I leken bruker og utviklet barna språket sitt. De lærer sosiale samhandlingsregler, og i leken prøver barna ut tanker, følelser og opplevelser som de bærer med seg videre i livet. Personalet skal observere, støtte og veilede underveis når det er behov for det.

Danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap» (Rammeplan, 2017:21).

Danning er en prosess som skjer i daglig samspill med andre mennesker og samfunnet rundt oss. De voksne i barnehagen må tilrettelegge hverdagen slik at barna kan tilegne seg de normer og verdier som er viktige for fellesskapet, samt la barna delta i beslutningsprosesser og utviklingen av felles innhold. Personalet må være gode rollemodeller. Hvordan vi er i vår relasjon til hverandre vil gjenspeile seg i barnas væremåte mot hverandre. Barn som blir møtt med omsorg og empati, vil lære hvordan man viser omsorg og empati for andre. Personalet i barnehagen skal møte barna på en måte som støtter opp under et positivt selvbilde, og bidra til at barna utvikler god selvtillit. Danning er et nøkkelord når vi reflekterer over hvordan vi skaper en god fremtid for alle. Danning er således en kontinuerlig prosess som forutsetter refleksjon, og dette er noe som foregår hele livet.

Læring

Barnehagen skal være en arena som fremmer barns lyst til å lære, leke, utforske og mestre. Gode opplevelser og erfaringer i barnehagen, vil gi barna motivasjon til å lære mer. Barna skal få bruke alle sansene sine og deres naturlige undring, kreativitet og nysgjerrighet skal anerkjennes av personalet. De ansatte skal legge til rette for et godt læringsfellesskap for alle hvor barna bidrar i andres og egen læring. Personalet vil bruke tilrettelagte aktiviteter som samlingsstunder, måltider og de spontane hverdags situasjonene. Vi vil bygge videre på og berike barnas undring og refleksjoner og hjelpe dem til å skape forståelse og mening på det de måtte undres over.

Vennskap og fellesskap

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill» (Rammeplan, 2017:22). Alle barn skal få føle på at de er viktige og betydningsfulle for fellesskapet i barnehagen. Personalet i barnehagen skal legge til rette for positive samspill og vennskap. Vi skal støtte barna med utviklingen av selvfølelsen og hjelpe dem med å ivareta egne behov, samtidig som man lærer å ta hensyn til andres behov. Vi skal sammen kunne løse situasjoner i fellesskap og øve oss på å se andres perspektiv og reflektere over egne og andres følelser.

Mobbelov for barnehager – psykososialt barnehagemiljø

Den 01.01.21 kom det en ny mobbelov for barnehager. Dette for å sikre at alle barn har et godt og trygt barnehagemiljø. Den nye loven inneholder tre paragrafer:

- § 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.
- § 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktiveringsplikt).
- § 43 Skjerpet aktiveringsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn.

Mer om loven kan du lese her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/barnehagemiljo/>

For oss som jobber i barnehage vil loven si at vi skal jobbe systematisk for å forebygge mobbing og krenkelse, og skape et godt miljø hvor barna trives. Vi skal fremme faktorer som gir et positivt psykososialt barnehagemiljø for barna. Å ha et trygt og godt barnehagemiljø betyr at vi skal fremme helse, trivsel, lek og læring. Som metode for forebygging av mobbing har vi fokus på lek og vennskap i barnehagen. Gjennom arbeid med «Leseglede» i årsplanen vil vi skape et fellesskap for barna, slik at vi alle har noe felles å samles rundt. Dette har vi støtte i av litteraturen som sier at det å jobbe med vennskap og fellesskap er gode tiltak for å redusere risikoen for at barna føler seg utenfor og ekskludert (Stette, Ø. (2020). Ny mobbelov for barnehager. Pedlex).

Barns medvirkning

I barnehageloven § 3, barns rett til medvirkning, står det:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barnehagen er et fellesskap, og her skal alle få være med å delta. Personalet skal være bevisste på barns uttrykksmåter, både verbale og non-verbale. Barna skal bli sett, lyttet til og bli tatt på alvor. Alle barna skal få kjenne på at de er viktige for fellesskapet og at deres mening betyr noe. I samtaler med barna kan vi få andre og nye perspektiver, noe som kan fungere som et viktig innspill til hvordan vi voksne tolker barnehagehverdagen. Dette kan bidra til at vi må tenke grundigere gjennom hvorfor vi gjør som vi gjør, og ikke minst tenker som vi tenker.

I tillegg til å ha barns medvirkning i hverdagen og de dagligdage aktivitetene vil vi i løpet av barnehageåret ha større og mindre prosjekter hvor barnas medvirkning er viktig. Da kan vi ansatte sette i gang med prosjektet, men veien videre lager vi sammen med barna ut ifra hva de lurer på, ønsker eller finner interessant. Andre ganger kan det være det som barna er opptatt av som gir utsprang til større prosjekter, og vi voksne kan være med på å komme med innspill til hvordan vi sammen kan finne ut av nye ting. Barnehagerommet har også en organisering som gir barna valgfrihet, innflytelse og som kan stimulere kreativiteten deres.

I år vil personalgruppen være med på et kompetansehevingsprosjekt knyttet til «Barns medvirkning og demokratiske praksiser i barnehagen» i regi av Bergen Kommune. Dette tror vi blir veldig spennende og gleder oss til å lære mye nytt vi kan ta i bruk i barnehagen.

Rammeplanens 7 fagområder

Rammeplanen viser 7 ulike fagområder som vi skal jobbe med i barnehagen. Fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold og skal bidra til å fremme allsidig utvikling, trivsel og helse. Barnas lek og medvirkning danner grunnlaget for arbeidet med fagområdene. Gjennom utforskning, undring og skapende aktivitet skal barna få utvikle ferdigheter og kunnskaper innenfor alle fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barna vil møte senere som fag i skolen.

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi har mange måter å kommunisere og uttrykke oss på, og gjennom arbeidet med dette fagområdet skal barna få utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse. Vi skal leke med språket, synge, rime, lese, reflektere og utforske sammen. Barnehagen skal med det bidra til å stimulere den språklige nysgjerrigheten og utviklingen.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Vi har samlingsstund hver dag.
- Høytlesning i større eller mindre grupper.
- Sanger med og uten bevegelser.
- Har bøker lett tilgjengelig for barna.
- Vi oppmuntrer til lek med språk, lyder, rim og rytme.
- Utforsker skriftspråket.
- Har ulike samtaler hvor barna får fortelle, reflektere og stille spørsmål.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gode vaner legges allerede i barnehagealder, og kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at barna skal få oppleve bevegelsesglede og mestring ut fra egne forutsetninger.

Gjennom fagområdet for kropp, bevegelse, mat og helse skal barna få mulighet til å oppleve, leke, sanse, skape og lære med kroppen som utgangspunkt. Barna skal også få medvirke i mat – og måltidsaktiviteter som kan være med å skape matglede og en forståelse av at sunn mat knyttes til god helse.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Personalet er aktivt til stede og støtter barna til variert kroppslig lek.
- Personalet skal anerkjenne barnas mestring.
- Vi bruker nærmiljøet til å gå turer, legge til rette for sanseopplevelser og kroppslig lek.
- Øve på selvstendighet i av – og påkledningssituasjoner, og i toalettsituasjoner.
- Personalet i barnehagen lager sunn og næringsrik mat til barna to dager i uken. Av og til deltar barna også.

Kunst, kultur og kreativitet

Gjennom opplevelser med kunst og kultur skal barna få oppleve en følelse av tilhørighet og deltakelse. Ved å få ulike estetiske erfaringer samt støtte til utvikling av egne kunstneriske uttrykk kan det bidra til samhørighet og kreativitet. Barnas nysgjerrighet skal stimuleres og personalet skal legge til rette for undring og eksperimentering. Barna skal få ta i bruk fantasien og få utvikle en skaperglede og kreativ tenking.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Vi tar i bruk ulike gjenbruksmaterialer som papp, melkekartonger o.l. og lager nye ting sammen med barna.
- Vi bruker materialer vi finner ute som pinner, steiner o.l. til å skape kreative kunstverk.
- Vi vil gå til Åsane kulturhus for å låne bøker.
- Vi i personalet er lydhøre og anerkjenner barnas kreative uttrykk.
- Vi tar i bruk musikk og dans.
- Synliggjør det kulturelle mangfoldet i barnegruppen.

Natur, miljø og teknologi

I barnehagen skal vi legge til rette for at barna skal få oppleve naturen som et sted for lek og læring. Barna skal få gode naturopplevelser året rundt og få en følelse av tilhørighet til naturen. Vi skal få kunnskap om dyr og dyreliv og bidra til en bærekraftig utvikling.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Gå varierte turer der barna opplever mestring, samhold og turglede.
- Vi finner småkryp og insekter i naturen, samt blir kjent med de gjennom bilder og bøker.
- Vi undrer oss sammen og utforsker ulike naturfenomener.
- Vi bruker det vi finner ute av naturmateriale til å lage kreasjoner.

Antall, rom og form

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan oppdage matematikk i hverdagen. Vi skal bli kjent med matematiske begreper som blant annet sammenligning, former, mønster, sortering, tall og måling gjennom undring og utforsking. Arbeid med dette fagområdet skal dyrke barnas nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Vi oppdager ulike former, farger og figurer gjennom sansing og utforsking.
- Vi lærer i naturlige situasjoner som f.eks. å finne største og minste klosse.
- Bruke telling i forskjellige hverdagssituasjoner som måltider, garderoben og stellerom.
- Tegne, klippe former og lime sammen.
- Bruker naturen som fremmer enkel matematisk forståelse.
- Bygge med konstruksjonsleker som lego, plusspluss og klosser.
- Vi har samtaler og undrer oss sammen om matematiske begreper.

Etikk, religion og filosofi

I arbeidet med dette fagområdet skal barna kunne utvikle interesse og respekt for hverandre, og forstår verdien av likheter og ulikheter i barnegruppen. Barna skal få en forståelse for at det finnes ulike måter å leve og forstå ting på. Barnehagen skal være åpen for at vi kan undres oss sammen over etiske og filosofiske spørsmål hvor barna får reflektere, stille spørsmål og lytte til hverandre. Dette er med på å legge grunnlaget for kritisk tenkning.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Jobber med relasjoner og være opptatt av at alle trenger en god venn.
- Bruker bøker og bilder for å starte undring og gode samtaler.
- Lære å respektere andres grenser.
- Bruke samlinger til å snakke om og bli bevisst på egne og andres følelser.
- Filosofere over hva som er sant, godt og riktig.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få oppleve å være en del av fellesskapet i barnehagen. Barna skal oppmuntres til medvirkning i egen barnehagehverdag og få oppleve at de er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal også legge til rette for at barna kan bli kjent med nærmiljøet og samfunnet.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Barna blir møtt som selvstendige individer.
- Vi går turer i nærmiljøet og bruker kulturfasilitetene i nærområdet.
- Lar alle barna bli sett og hørt, både av voksne og barn. Vi øver på å vente på tur og lytte til andre.
- Barna skal erfare at deres handlinger har konsekvenser, positive og negative, både for dem selv og for andre.
- Gjenspeiler det kulturelle mangfoldet i barnehagen.

Samarbeid

Barnehage – hjem

I formålsparagrafen i barnehageloven (§ 1) står det: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

Barnehagen skal tilrettelegge for medvirkning og innspill fra barn, foreldre, ansatte og eier. Leder og personalet skal ha lav terskel for å ta imot synspunkter fra foreldre. Det innebærer at:

- Personalet skal lytte til foreldrenes ønsker og behov, og så godt som mulig følge opp disse.
- Foreldre skal forvente å bli møtt med respekt og å bli lyttet til.
- Foreldre og personalet har felles ansvar for et godt samarbeid, der personalet er hovedansvarlig.

Tiltak:

- Personalet skal tilrettelegge for god dialog med foreldre, i garderoben og i egne samtaler.
- Det er alltid hyggelig med positive tilbakemeldinger, men vi trenger alle typer spørsmål og kommentarer for å forbedre praksis, også de som kan føles negative og vanskelige.
- Følg med på oppslagstavlene i inngangspartiene, der finnes beskjeder og annet oppslag.
- Foreldrene inviteres til et foreldremøte og minimum to foreldresamtaler i løpet av et barnehageår.
- Det avholdes samarbeidsutvalgsmøter og foreldrerådmøter.
- Månedspan sendes ut fra avdelingene.
- Samarbeide med skole, i forbindelse med overgang barnehage – skole.

Plan for overgang barnehage – skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning» (Rammeplan, 2017:33).

«Barnehagens og skolens mandat berører de samme barna. Barna har krav på helhet og sammenheng i oppvekst og læring, selv om institusjonene er formet av ulike historiske konstruksjoner. Barnehage og skole representerer ulike trinn i danning og utdanning. Å konstruere motsetning mellom de institusjonene gagnar ikke barna» (Bergen kommune ved Byrådsavdeling for barnehage og skole).

Det er utarbeidet egne lokale overgangsplaner mellom barnehager og skoler for å sikre at barnet får en positiv, trygg og god start når de begynner på skolen. Barna blir invitert på skolen i juni, der vil de kunne bli fulgt av enten foreldre eller barnehagen. Barnehagen får utlevert et hefte med bilder av lærerne, klasserommene, sanger de synger og bøker de leser på 1.trinn.

Vurdering av det pedagogiske innholdet

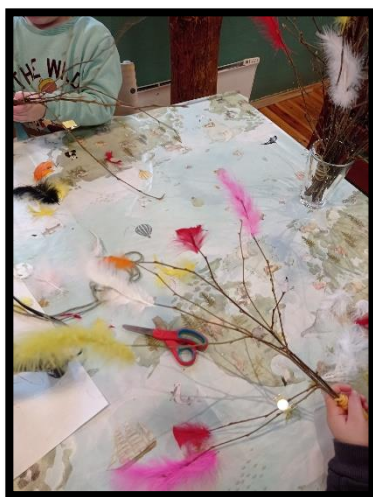
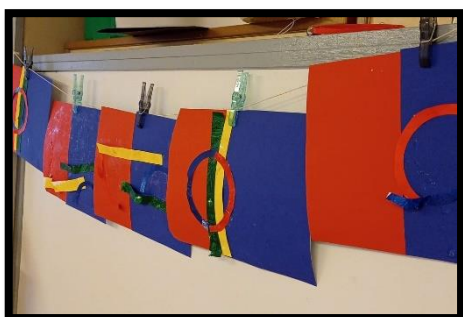
«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan, 2017:38).

Tiltak:

- Alle i personalet skal delta i vurderingsarbeid av planer, gjennomgå holdninger og de oppgavene vi følger opp i fellesskap og avdelingsvis.
- Vurderingsarbeidet skal inkludere all virksomhet i barnehagen og gi grunnlag for bedring av praksis.
- Personalet bruker opplevelser og historier fra egen praksis som grunnlag i refleksjoner, for å lære og videreutvikle seg.
- Med utgangspunkt i barnas individuelle forutsetninger, gir observasjoner og samtaler med barna en mulighet til å fange opp barnas synspunkter.

Kultur/tradisjon

Barnehagen har tradisjonelle markeringer i løpet av året. Noen av dem er knyttet til høytidene jul og påske, mens andre handler om å gjøre noe kjekt sammen. Vi sender ut invitasjoner/informasjon i forkant av hendelsen når det nærmer seg. Gjennom de tradisjoner som gjenspeiles gjennom året, ønsker vi å danne felles opplevelser for barna i barnehagen. Vi skal bli kjent med å vise mangfoldet vi har rundt oss, samtidig med de ulike tradisjonene i kulturen vår.

Sommeravslutning

I juni er det en tradisjon at foreldrene organiserer en sommeravslutning, på slutten av barnehagedagen. Barna har forberedt litt underholdning som vil bli fremført her.

Fødselsdagsfeiring

Personalet har samling med bursdagsbarnet i fokus. Barnet får være med å lage kronen sin med klistremerker og glitter. Vi synger bursdagssang, og leser gjerne en bok. Alle kommer frem til bursdagsbarnet og gratulerer med dagen, etter det kan de si noe fint om barnet, og vi skriver det ned på et hjerte som barnet får med seg hjem, sammen med kronen.

Årshjul

August: <ul style="list-style-type: none">
- 1.august – Tilvenning av nye barn
- 7.august – Tilvenning av nye barn
- 16.august – Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
September: <ul style="list-style-type: none">
- 19.september – Foreldremøte (mer informasjon kommer)
- Uke 38 – Brannvernuken
Oktober: <ul style="list-style-type: none">
- Foreldresamtaler
- 19.oktober – Refleksdagen
- 24.oktober – FN-dagen
November: <ul style="list-style-type: none">
- 3.november – Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
- Foreldresamtaler
Desember: <ul style="list-style-type: none">
- 13.desember – Lucia-frokost med foreldre
- 22.desember – Nissefest med barna
- 25.desember – 1.juledag – Barnehagen er stengt
- 26.desember – 2.juledag – Barnehagen er stengt
Januar: <ul style="list-style-type: none">
- 2.januar – Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
Februar: <ul style="list-style-type: none">
- 6.februar – Samenes nasjonaldag
- 12.februar – Karneval
Mars: <ul style="list-style-type: none">
- 8.mars – Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
- 19.mars – Påskefrokost med foreldre
- Påskeferie – Barnehagen er stengt fra onsdag 27.mars t.o.m. mandag 1.april
April: <ul style="list-style-type: none">
- 1.april – 2.påskedag – Barnehagen er stengt
- Foreldresamtaler
Mai: <ul style="list-style-type: none">
- 1.mai – Arbeidernes dag – Barnehagen er stengt
- 9.mai – Kristi Himmelfartsdag – Barnehagen er stengt
- 10.mai – Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
- 17.mai – Norges nasjonaldag – Barnehagen er stengt
- 20.mai – 2.pinsedag – Barnehagen er stengt
Juni: <ul style="list-style-type: none">
- Sommerfest med foreldre
Juli: <ul style="list-style-type: none">
- Barnehagen er stengt i uke 28, 29 og 30